

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI STATISTIKA BOSHQARMASI

2024-jıl yanvar-oktyabr ayları ushın
dáslepki maǵlıwmat

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

Sırtqı ekonomikalıq baylanıs hám
sawda statistikası bólimi:
(61) 222-67-45

Sırtqı sawda aylanısı

Mámleketimizde alıp barılıp atırğan ekonomikalıq háreketler sırt el mámleketleri menen sawda baylanıslarınıń tez pát penen ósiwine xızmet qılıp atır. Tiýkarınan, mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw boyınsha qabıl etilgen nızamları jergilikli kompaniyalarǵa sırtqı bazarlarda kóbirek tájiriýbe arttırıwına imkaniyat jaratıp beredi. Nátiýjede olar jáhán sawdasında báseki ústinlikke iye boladı.

Respublikada bul taraw sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırğan eksporttı qollap quwatlaw, importtı optimallasırıw hám ulıwma alǵanda sırtqı sawda teń salmaqlılıǵın támiyinlew maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiýjesinde, 2024-jıl yanvar-oktyabr aylarında respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekstte SSA) 549,2 mln. AQSH dollarǵa jetti hám 2023-jıldıń yanvar-oktyabr aylarına salıstırǵanda 30,2 % ke kóbeydi.

SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (2024-jıl yanvar-oktyabr ayları, mıń AQSH dollar)

Sırtqı sawda aylanısı

2024-j.: **549 235,5** 130,2 %

(2023-j.: **421 779,1**)

Saldo

2024-j.: **80 467,1** (2023-j.: **81 712,5**)

Eksport

2024-j.: **314 851,3** 125,1 %

(2023-j.: **251 745,8**)

Tovarlar: 314 032,4

Xızmetler: 818,9

Import

2024-j.: **234 384,2** 137,8 %

(2023-j.: **170 033,3**)

Tovarlar: 223 538,5

Xızmetler: 10 845,7

Sırtqı sawda aylanbası – belgili dáwir ushın mámleket eksportı hám importı qunınıń muǵdarı esaplanadı. Tovarlardıń sırtqı sawda statistikası Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵına alıp kiriw (import) yáki Qaraqalpaqstan Respublikası bajıxana aymaǵınan alıp shıǵıw (eksport) nátiyjesinde mámleket material resursları zapaslarına qosılatuǵın yáki olardan ayırıp taslanatuǵın tovarlar esabın sırtqı sawda ulıwmalıq esap sisteması tiykarında júritiledi.

SSAda eksport kólemi 314,9 mln. AQSH dollarına (125,1 % ti) hám import kólemi 234,4 mln. AQSH dollarına (137,8 % ǵa) jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldósı 80,5 mln. AQSh dollardı quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASÍ MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ Eń JOQARÍ ÚLESKE IYE BOLǴAN MÁMLEKETLER (2024-jıl yanvar-oktyabr ayları, mln. AQSH dolları)

Türkiya SSA – 110,7 Eksport: 85,9 Import: 24,8 20,2 %	QXR SSA – 101,9 Eksport: 65,2 Import: 36,7 18,6 %	Rossiya SSA – 105,8 Eksport: 49,2 Import: 56,6 19,3 %	Qazaqstan SSA – 46,9 Eksport: 31,1 Import: 15,8 8,5 %	Latviya SSA – 24,7 Eksport: 24,3 Import: 0,4 4,5 %
Pákistan SSA – 10,0 Eksport: 10,0 Import: 0,0 1,8 %	Awǵanstan SSA – 6,5 Eksport: 6,3 Import: 0,2 1,2 %	Estoniya SSA – 11,7 Eksport: 7,1 Import: 4,6 2,1 %	Franciya SSA – 3,2 Eksport: 3,1 Import: 0,1 0,6 %	Gruziya SSA – 2,7 Eksport: 2,7 Import: 0,0 0,5 %

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN IRI SHERIK MÁMLEKETLER MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ DINAMIKASÍ

(yanvar-oktyabr ayları, mln. AQSH dolları)

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Túrkiya	90,5	84,6	110,7
Eksport	83,8	81,7	85,9
Import	6,7	2,9	24,8
QXR	142,4	86,5	101,9
Eksport	74,7	49,6	65,2
Import	67,7	36,9	36,7
Rossiya Federaciyası	88,4	75,8	105,8
Eksport	42,8	43,3	49,2
Import	45,6	32,5	56,6
Qazaqstan	45,9	51,2	46,9
Eksport	28,8	22,6	31,1
Import	17,1	28,6	15,8
Latviya	32,9	29,5	24,7
Eksport	32,0	29,3	24,3
Import	0,9	0,2	0,4
Pákistan	0,4	1,7	10,0
Eksport	0,2	1,7	10,0
Import	0,2	-	-
Awғанstan	1,9	7,6	11,7
Eksport	0,0	6,0	7,1
Import	1,9	1,6	4,6
Estoniya	3,8	1,6	6,5
Eksport	3,8	1,6	6,3
Import	-	0,0	0,2
Franciya	1,8	3,6	3,2
Eksport	1,4	1,6	3,1
Import	0,4	2,0	0,1
Gruziya	2,8	2,1	2,7
Eksport	2,7	2,1	2,7
Import	0,1	0,0	0,0

Mámleketler	2022-j.	2023-j.	2024-j.
Tájikstan	0,2	0,4	2,5
<i>Eksport</i>	0,1	0,4	2,5
<i>Import</i>	0,1	-	-
Tayland	2,3	2,4	1,9
<i>Eksport</i>	2,3	2,4	1,9
<i>Import</i>	0,0	-	0,0
BAÁ	5,5	4,7	3,7
<i>Eksport</i>	2,5	0,2	1,5
<i>Import</i>	3,0	4,5	2,2
Birlesken patshaliq	1,5	1,6	2,4
<i>Eksport</i>	0,6	0,9	1,5
<i>Import</i>	0,9	0,7	0,9
Qırǵız Respublikası	5,0	7,0	6,7
<i>Eksport</i>	0,0	0,1	1,4
<i>Import</i>	5,0	6,9	5,3
Iran	6,7	3,8	5,3
<i>Eksport</i>	4,0	1,7	1,2
<i>Import</i>	2,7	2,1	4,1
Koreya Respublikası	24,0	19,6	11,5
<i>Eksport</i>	1,5	0,9	1,0
<i>Import</i>	22,5	18,7	10,5
Germaniya	1,4	3,7	14,9
<i>Eksport</i>	0,4	0,6	0,8
<i>Import</i>	1,0	3,1	14,1
Türkmenstan	2,1	1,6	2,3
<i>Eksport</i>	1,1	0,5	0,7
<i>Import</i>	1,0	1,1	1,6
Vetnam	0,0	0,0	0,6
<i>Eksport</i>	-	-	0,6
<i>Import</i>	0,0	0,0	-

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI AYMAQLAR KESIMINDE SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

(2024-jıl yanvar-oktyabr ayları)*

	Mıń AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	úlesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	549 235,5	130,2	100,0
Nókis q.	286 803,6	118,3	52,2
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	12 418,9	97,3	2,3
Beruniy	14 039,0	154,0	2,6
Bozataw	1 429,3	73,5	0,3
Qaraózek	2 389,9	32,1	0,4
Kegeyli	12 986,1	184,9	2,4
Qońırat	29 186,0	216,7	5,3
Qanlıkól	14 538,6	103,7	2,6
Moynaq	18 019,3	81,4	3,3
Nókis	25 682,2	381,2	4,7
Taqıyatas	12 620,3	81,4	2,3
Taxtakópir	2 878,5	357,9	0,5
Tórtkúl	31 475,4	105,1	5,7
Xojeli	8 156,0	68,5	1,5
Shımbay	10 050,0	85,3	1,8
Shomanay	10 040,3	269,6	1,8
Ellikqala	13 570,4	123,5	2,5

Eń joqarǵı kólemi,
mıń AQSH dolları

52,2 %

Nókis q. – 286 803,6

5,3 %

Qońırat – 29 186,0

5,7 %

Tórtkúl – 31 475,4

Eń az kólemi,
mıń. AQSH dolları

0,3 %

Bozataw – 1 429,3

0,4 %

Qaraózek – 2 389,9

0,5 %

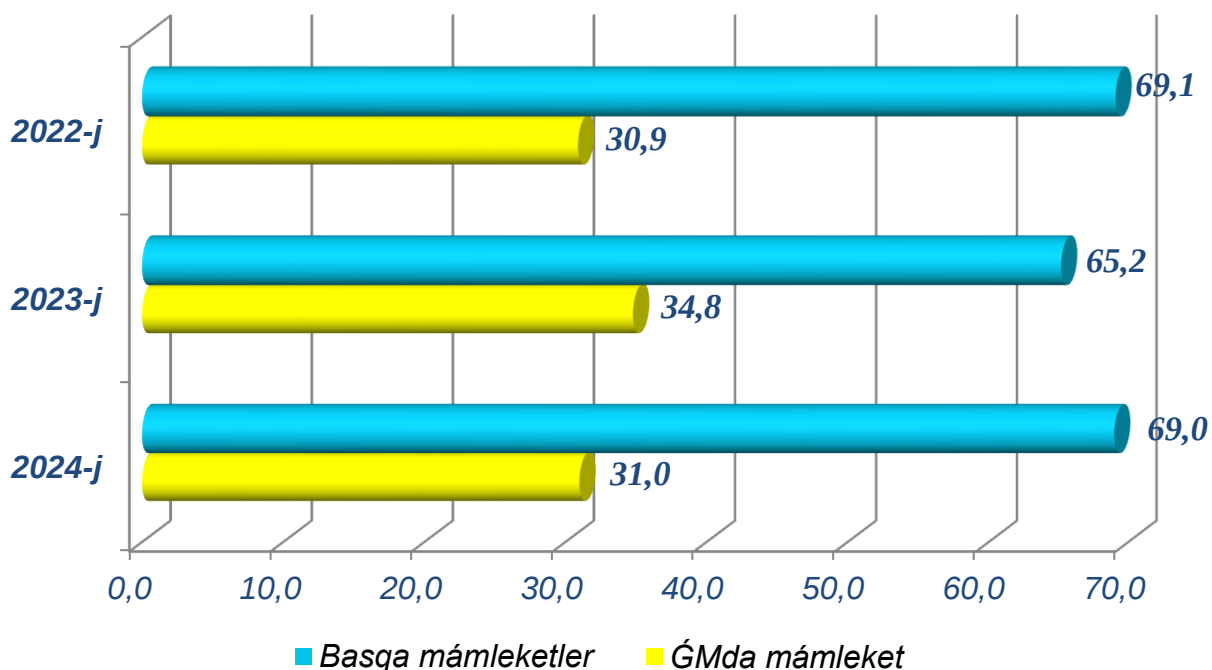
Taxtakópir – 2 878,5

Respublika sırtqı sawda aylanısı quramındaǵı eń joqarǵı úlesin Nókis qalası 52,2 % úlesi menen 286 803,6 mıń AQSH dolların, eń tómén úlesin ese Bozataw rayonında 0,3 % úles penen 1 429,3 mıń AQSH dollardı quradı.

* Tábiyiy gaz hám elektr energiyasın jetkerip beriw , sol qatarında, arnawlı eksport boyınsha rásmiy statistikalıq maǵlıwmatlar , Qaraqalpaqstan Respublikası qala hám rayonlar boyınsha bólistirilmegen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SIRTQI SAWDA AYLANISINDA GMDA MAMLEKETLERI HAM BASQA MAMLEKETLERDIŇ KÓLEMLERI DINAMIKASI

(yanvar-oktyabr ayları, mln. AQSH dolları, úlesi, % te)

2024-jıldıń janvar-oktyabr aylarında, sirtqı sawda aylanısında GMDa mámleketleriniń úlesi 31,0 % ti qurap, 2023-jılǵa salıstırǵanda sirtqı sawda aylanısı 115,7 % ti quradı.

Qaraqalpaqstannıń basqa sirt el mámleketleriniń SSA sı 2024-jıldıń janvar-oktyabr aylarında 2023-jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 138,0 % ke hám jámi SSA daǵı úlesi 69,0 % ti quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısı 2024-jıl yanvar-oktyabr ayları kórsetkishine tiykar, 170,4 mln. AQSH dolların quradı. Sonday-aq eksport 85,4 mln. AQSH dollarǵa jetken bolsa, import 85,0 mln. AQSH dolların quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ ĞMDA MÁMLEKETLERI HÁM SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (2024-jıl yanvar-oktyabr ayları mln. AQSH dolları)

Rossiya

TSA – 105,8
Eksport – 49,2
Import – 56,6

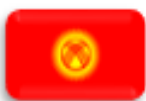
Qazaqstan

TSA – 46,9
Eksport – 31,1
Import – 15,8

Qırǵız Respublikası

TSA – 3,7
Eksport – 1,5
Import – 2,2

Belarus

TSA – 8,9
Eksport – 0,2
Import – 7,1

Tájikstan

TSA – 1,9
Eksport – 1,9
Import – 0,0

Ukraina

TSA – 0,5
Eksport – 0,5
Import – 0,0

Türkmenstan

TSA – 2,3
Eksport – 0,7
Import – 1,6

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısınıń eń joqarǵı kólemi Rossiya Federaciyası 105,8 mln, Qazaqstan 46,9 mln hamda Belarus 8,9 mln mámleketlerine tuwra keldi.

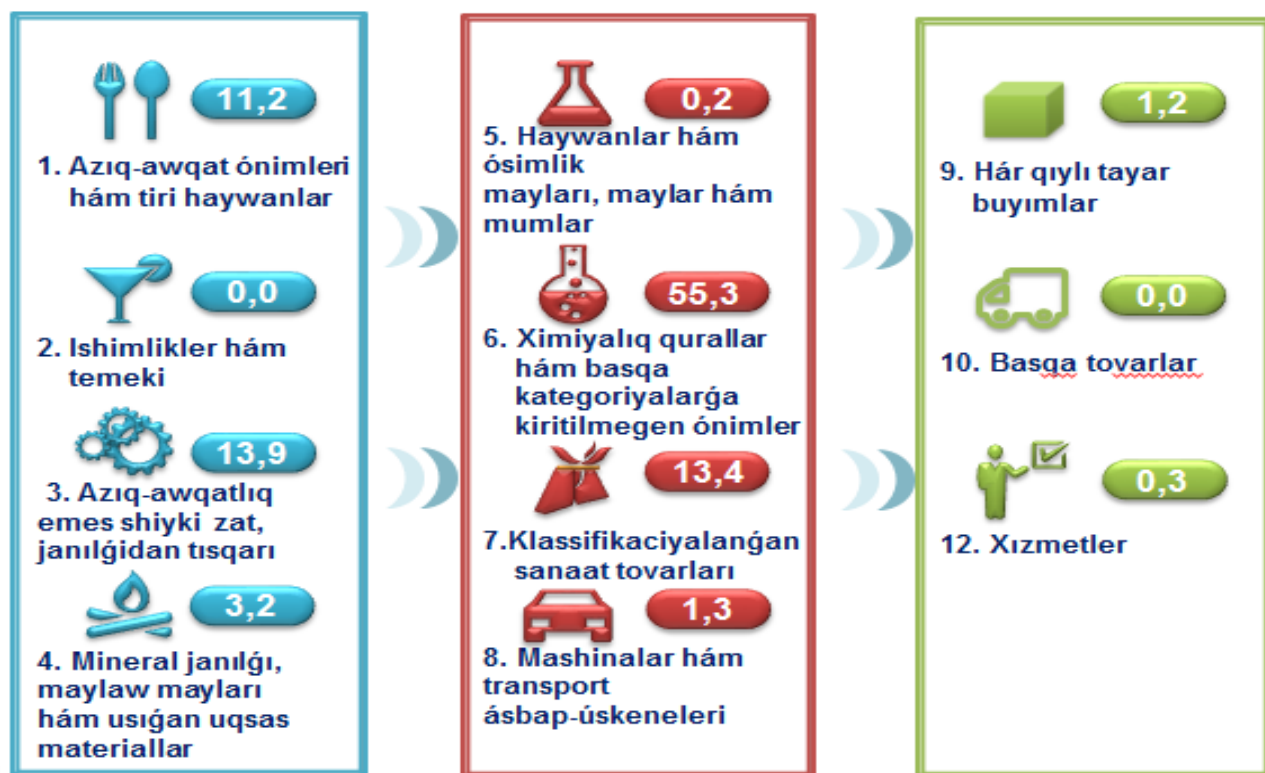
QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI EKSPORTI

Xalıq aralıq ekonomikalıq baylanıslardıń rawajlanıwı eksporttıń turaqlı ósiwine járdem beredi hám bul óz nábwetinde belgili nátiyjelerge erisiw ushın imkaniyat jaratadı. Mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw, eksporttı mámleket tárepinen qollap-quwatlaw, eksportqa tán ónimler nomenklaturasın keńeytiw maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde eksportyorlar tárepinen 314,9 mln. AQSH dolları (namonetar altınnan tısqarı) qunındaǵı (2023-jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 125,1 % ti quradı) tovar hám xızmetler eksport qılınıwı támiyinlendi.

XSST* BOYINSHA EKSPORTINI QURAMI (2024-jıl yanvar-oktyabr ayları úlesi % te)

Qaraqalpaqstan Respublikasında tovarlar sırtqı sawdası statistikalıq kórsetkishlerin júzege keltiriwde, Sırtqı ekonomikalıq háreket tovar nomenklaturası (keyingi orınlarda TIF TN) menen birgelikte , Birlesken Milletler shólkeminiń Xalıq aralıq standartlastırılǵan sawda (keyingi orınlarda – XSST) isletiledi. Bul óz nábwetinde analiz qılıw maqsetlerinde eksport hám import qılınatuǵın tovarlardı 10 dana úlken bólimlerge gruppalam ushın imkan beredi. Tovarlardı XSST boyınsha kodlastırıw , TIF TN hám XSST ortasında ótiw gıltleri járdeminde ámelge asırıladi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍŇ XSSK BOYÍNSHA EKSPORT QURAMÍ

(yanvar-oktyabr ayları, jillar kesiminde)

XSST quramı	Mln. AQSH dolları		Ósim pátı, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi eksport	251,7	314,9	86,9	125,1	100,0	100,0
<i>sonnan:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	16,5	35,3	102,0	213,6	6,6	11,2
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	26,8	43,8	111,9	163,0	10,7	13,9
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	0,5	10,2		2143,6	0,2	3,2
Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar	0,0	0,6			0,0	0,2
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	171,2	174,0	79,3	101,7	68,0	55,3
Sanaat tovarları	34,9	42,1	119,2	120,4	13,9	13,4
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri	0,0	4,3	20,4	87786,8	0,0	1,3
Hár qıylı tayar buyımlar	0,9	3,8	80,4	407,8	0,4	1,2
Xızmetler	0,9	0,8	27,5	96,2	0,3	0,3

Eksport quramında tovarlar úlesi 93,8 % ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (55,3 %), sanaat tovarları (13,4 %) hám azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı (13,9 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (11,2 %) úlesine tuwra kelmekte.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN XSST BÓLIMI BOYÍNSHA AYÍRIM ÓNIMLER EKSPORTÍNÍN QURAMÍ (2024-jıl yanvar-oktyabr ayları)

XSSK bólimi atı	Mıń AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	30 949,6	218,3
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	3 923,0	195,0
Kofe, shay, kakao, dámbergishler hám olardan tayarlanǵan ónimler	329,1	166,9
Qumsheker, qumshekerden tayarlanǵan ónimler hám bal	28,9	240,8
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılǵıdan tısqarı		
Haywan hám ósimlikler	41 053,2	190,8
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómir, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqarı)	662,0	32,3
Toqımashılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	1212,1	52,1
May alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	150,5	180,7
Mineral janılǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	9 877,0	20,7 m
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları (qam, tazalanǵan yaki frakciyalanǵan)	622,9	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	171 134,7	100,4
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	2 521,3	523,4
Basqa jerde klassifikaciyanbaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	85,1	49,4
Efir mayları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; hájetxana preparatları, polirovkalaw hám juwıw quralları	26,3	24,1

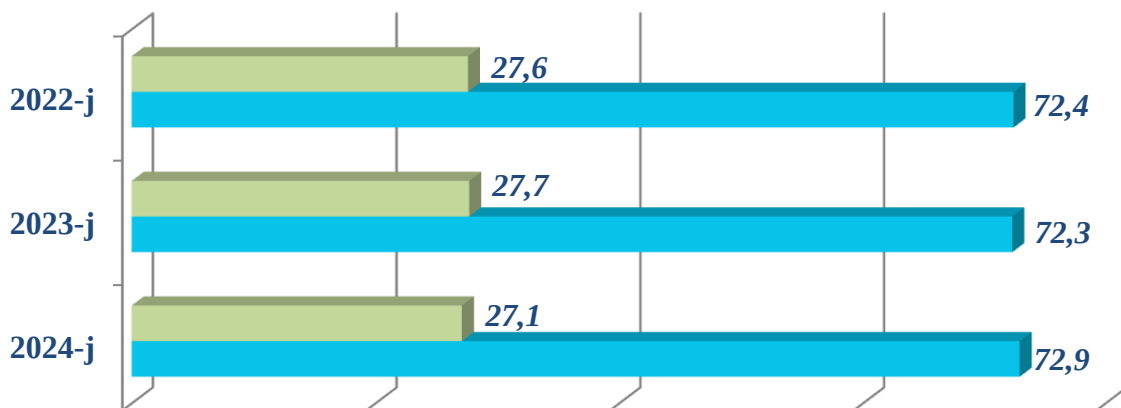
XSSK bólimi atı	Min AQSH dolları	2023-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Toqımashılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	33 205,3	107,0
Probka hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	4 092,5	127,5
Basqa tártiptegi metall bolmaǵan minerallardan alınǵan ónimler	4 102,9	619,5
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları	-	-
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskeneler	-	-
Arnawlı bólimler ushın arnawlı mólsherlangen mashinalar	4000,5	-
Hár qıylı tayar buyımlar		
Kiyim-kenshekler hám kiyim-kenshek buyımları	3 406,7	413,8
Hár qıylı tayar buyımlar	96,5	224,9
Basqa túrdegi arnawlı, ilimiy baqlaw ásbabları hám apparaturalar	-	-
Ayaq kiyim	-	-

Qaraqalpaqstannıń sırtqı sawda statistikasına sherik mámleketlerge tómendegiler kiredi: alıp kırıwde - tovarlar keliip shıqqan mámleket, eger kelip shıqqan mámleket anıq emes bolsa, shıǵıp ketken jibergen mámleket. Alıp shıǵıwda-tovarlar jiberiletuǵın mámleket esaplanadı.

2024-jıldıń yanvar-oktyabr ayları ĞMDA mámleketlerine 85,4 mln. AQSH dolları qunındaǵı tovar hám xızmetler eksport qılınıp, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 22,4 mártege kóbeydi.

ĞMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMIKASÍ

(yanvar-oktyabr ayları, úlesi, % te)

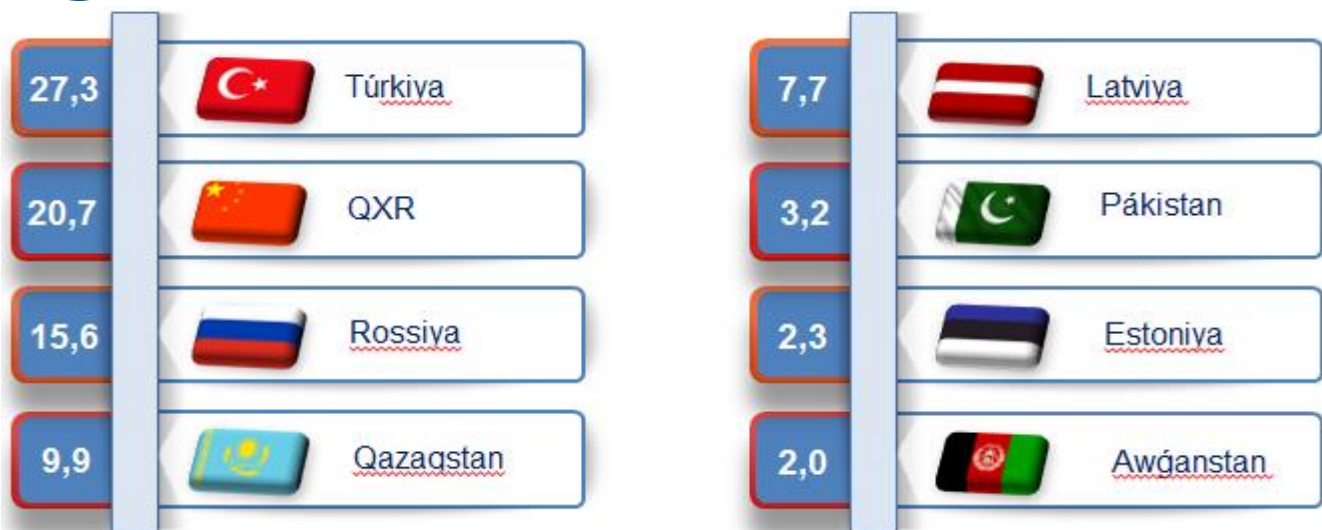
■ ĞMDA mámleketler ■ Basqa mámleketler

2024-jıldıń yanvar-oktyabr aylarında, sırtqı sawda aylanısında tovar hám xızmetler eksportı boyınsha tiykarǵı sherik quramında Túrkiya, Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Qazaqstan, Latviya, Pákistan, Estoniya hám Awǵanstan mámleketler bolıp. Olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 88,7 procentti quramaqta.

RESPUBLIKA EKSPORTÍNDÁ TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŇ ÚLESİ (2024-jıl yanvar-oktyabr ayları, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN TIYKARGÍ SHERIK MÁMLEKET-LERGE ÁMELGE ASÍRGÁN EKSPORTÍ KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI *(yanvar-oktyabr ayları, jıllar kesiminde)*

Mámleketler	Mıń AQSH dolları		Ósim pátleri, % te		Ornı	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Túrkiya	81654,6	85930,7	97,5	105,2	1	1
Qıtay Xalıq Respublikası	49643,6	65198,2	66,5	131,3	2	2
Rossiya	43314,8	49154,3	101,3	113,5	3	3
Qazaqstan	22552,8	31116,5	78,2	138,0	5	4
Latviya	29332,4	24271,5	91,7	82,7	4	5
Pákistan	1696,2	10045,9	808,1	592,3	9	6
Estoniya	6014,6	7110,3	-	118,2	6	8
Awғанstan	1605,6	6322,3	41,7	393,8	11	9
Franciya	1570,6	3078,2	112,9	196,0	12	10
Gruziya	2063,0	2675,6	77,4	129,7	8	11
Tayland	449,5	2477,2	380,7	551,1	-	12
Tájikstan	2413,9	1925,2	106,9	79,8	7	13
Qırğız Respublikası	174,1	1538,6	6,9	883,5	28	14
Iran	933,8	1507,7	162,1	161,5	13	15
BAÁ	91,0	386,8	202163,2	1524,4	32	16
Birlesken patshalıq	1678,5	1248,0	41,7	74,4	10	17
Koreya Respublikası	881,5	1007,3	60,0	114,3	14	18
Germaniya	599,3	838,3	145,0	139,9	17	19
Türkmenstan	515,0	721,8	48,4	140,2	18	20
Vetnam		568,9	-	-	-	20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN RAYONLAR KESIMINDE EKSPORTI

(2024-jıl yanvar-oktyabr ayları)*

	Мiñ AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Úlesi, % da
Qaraqalpaqstan Respublikası	314 851,3	125,1	100,0
Nókis q.	176 557,8	102,8	56,1
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	11 098,3	114,2	3,5
Beruniy	10 864,8	187,8	3,5
Bozataw	1 257,9	71,9	0,4
Qaraózek	987,8	101,8	0,3
Kegeyli	10 005,2	184,7	3,2
Qońırat	9 559,0	149,5	3,0
Qanlıkól	12 405,5	101,9	3,9
Moynaq	14 207,3	410,2	4,5
Nókis	8 284,2	200,3	2,6
Taqıyatas	4 229,8	125,9	1,3
Taxtakópir	1 702,1	277,3	0,5
Tórtkúl	6 479,1	114,0	2,1
Xojeli	3 268,5	169,7	1,0
Shımbay	7 078,5	127,2	2,2
Shomanay	9 502,0	261,7	3,0
Ellikqala	9 866,3	105,4	3,1

Eñ joqarı kólem,
mıñ. AQSH dolları

56,1 %

Nókis q. - 176 557,8

4,5 %

Moynaq - 14 207,3

3,9 %

Qanlıkól - 12 405,5

Eñ az kólem,
mıñ. AQSH dolları

0,4 %

Bozataw – 1 257,9

0,3 %

Qaraózek – 987,8

0,5 %

Taxtakópir – 1 702,1

Respublika eksportı quramında eñ joqarǵı úlesi Nókis qalası 56,1 % ti 176 557,8 mıñ AQSH dolların, eñ tómén úlesin Bozataw rayónı 0,4 % i 1 257,9 mıñ AQSH dolların quradı.

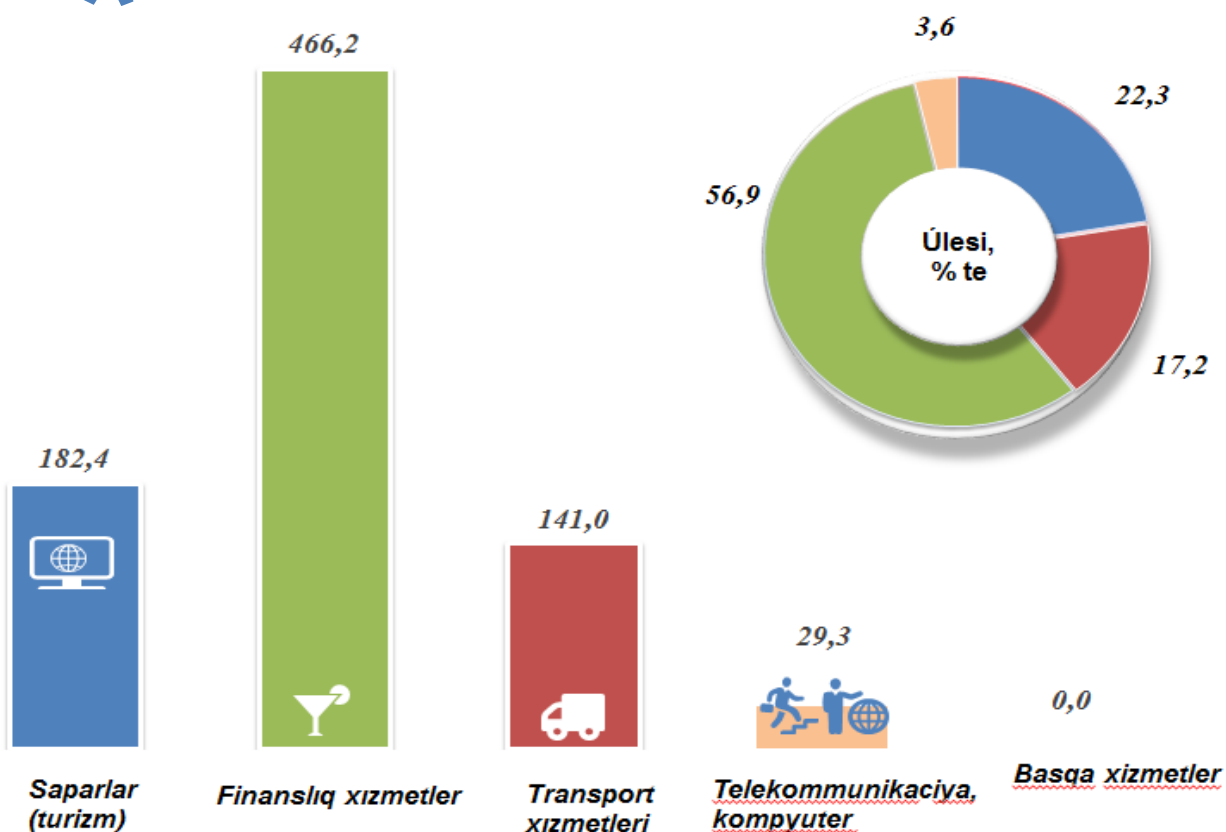
* Tábiyiy gaz hám eklekr energiyasın jetkerip beriw , sonday –aq arnawlı eksport hám saparlar boyınsha rásmiy statistikal'q maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası rayon hám qalalar boyınsha bólistirilmegen.

Mámleketimizde jańa islep shıǵarıw texnologiyaları hám zamanagóy úskenelerden keń paydalanıw, tarawda sapa menejmenti sistemasınıń ámeldegi jetilisiwi nátiyjesinde miynet ónimliligin asırıwǵa xızmet etip atır. Bul, óz gezeginde, tayın ónimlerge jáhán bazarlarında óz ornın tabıw imkaniyatın beredi.

XÍZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ

(2024-jıl yanvar-oktyabr ayları, mıń AQSh dollar úlesi, % te)

Xızmetler eksportı kólemi 818,9 mıń AQSh dolların yaki jámi eksport kóleminiń 0,3 % in qurap, 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 96,2 % ke gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finansliq xızmetler (56,9 %), saparlar (turizm) (22,3 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xızmeti boyınsha xızmetler (3,6 %), transport (17,2 %) hámde basqa xızmetler (0,0 %) úlesine tuwra kelgen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍÑ IMPORTÍ

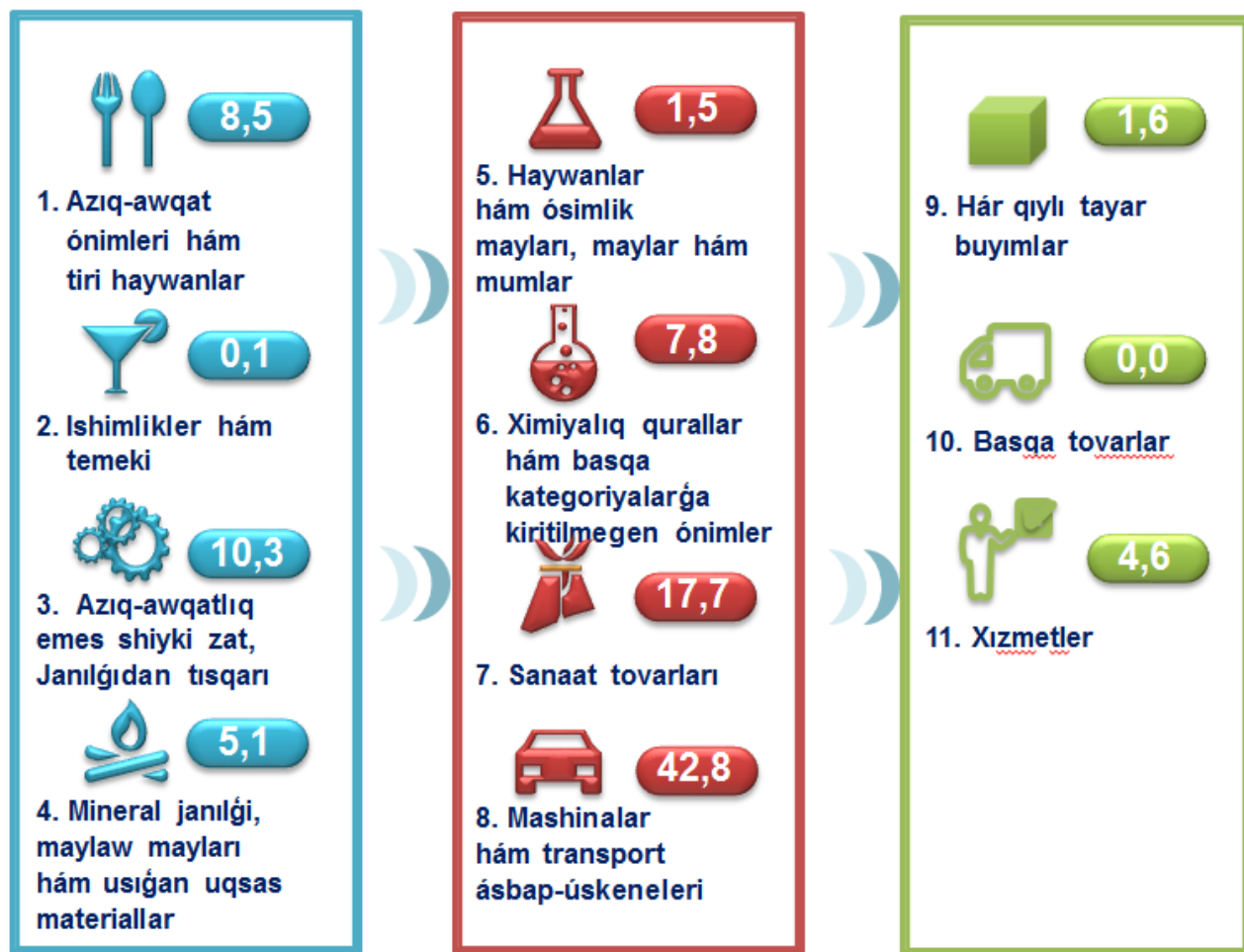

2024-jıldıń yanvar-oktyabr aylarında import kólemi 234,4 mln. AQSh dolların hám 2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 137,8 % ti quradı. Import quramında eń úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri (42,8 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (8,5 %), sanaat ónimleri (17,7 %) hámde ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (7,8 %) esabına tuwra keldi.

XSSK BÓLIMI BOYÍNSHA IMPORT QURAMÍ

(2024-jıl yanvar-oktyabr, úlesi, % te)

Tovarlar importı dinamikası analizine tiykar, 2024-jıldıń yanvar-oktyabr aylarında import qılınǵan tovarlar kólemi 234,4 mln. AQSh dolların quradı. Xızmetler importı bolsa 10,8 mln. AQSh dollarǵa jetti.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN XSSK BÓLIMI

BOYÍNSHA IMPORT QURAMÍ

(yanvar-oktyabr ayları, jıllar kesiminde)

XSSK bólimi	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jámi import	170,0	234,4	86,6	137,8	100,0	100,0
<i>sonıń ishinde:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	30,8	20,0	152,5	64,9	18,1	8,5
Ishimlikler hám temeki	0,2	0,2	208,5	112,8	0,1	0,1
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, Janılıǵıdan tısqarı	18,9	24,2	111,0	128,3	11,1	10,3
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	15,6	11,9	113,2	76,3	9,2	5,1
Haywanlar hám ósimlik mayları, maylar hám mumlar	5,7	3,4	112,6	60,6	3,3	1,5
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	19,8	18,3	92,7	92,2	11,6	7,8
Sanaat tovarları	17,8	41,6	75,7	233,6	10,5	17,7
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri	42,7	100,3	58,4	234,7	25,1	42,8
Hár qıylı tayar buyımlar	3,8	3,7	114,0	97,5	2,2	1,6
Xızmetler	14,8	10,8	78,2	73,1	8,7	4,6

XSSK BOYÍNSHA IMPORT QÍLÍNGAN AYÍRÍM TÚRDEGI ÓNIMLER QURAMÍ

(2024-jıl yanvar-oktyabr ayları)

XSSK bólimi atı	Mıń AQSH dolları	2023-jılga salıstırǵan da, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	14 346,8	58,7
Kofe, shay, kakao, dámlewshiler hám olardan tayarlanǵan ónimler	1 854,7	124,4
Gósh hám gósh ónimleri	313,9	44,4
Tiri haywanlar	160,8	34,6
Ishimlikler hám temekil		
Ishimlikler	197,9	112,8
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqari		
Probka hám aǵash-taxtalar	22 632,2	126,0
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	1 150,7	135,2
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	9 777,8	86,7
Kómir, koks hám briketler	2 026,4	47,1
Haywanlar hám ósimliklermayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları	3 444,6	60,6
Haywan hám ósimlik mayları	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	8 745,3	62,4
Organikalıq ximiya zatları	4 663,8	122,0
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	1 802,4	10,0 m
Ximiyalıq materiallar hám ónimler	619,5	64,7

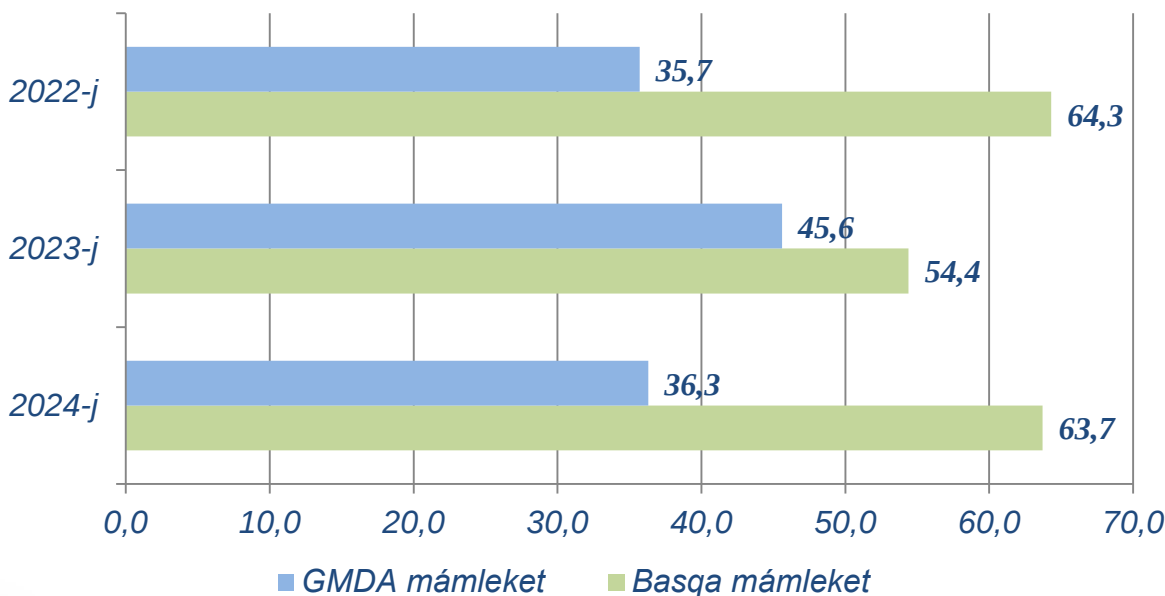
XSSK bólimi atı	Mıń AQSH dolları	2023-jılǵa salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Metallardan tayarlanǵan buyımlar	15 960,6	110,1
Rezina buyımları	228,9	35,5
Shoyın hám polat	1 8217,3	41,1 m
Qaǵaz, kardon hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelден tısqarı)	493,2	640,5
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Anıq tarawlar ushın arnawlı mólsherlengen mashinalar	20 989,9	87,4
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskeneler hám olardıń detalları	69 690,8	817,0
Avtomobiller	3 036,6	65,1
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	3 974,7	133,7
Hár qıylı tayar buyımlar		
Arnawlı, ilimiy hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	1 914,0	73,0
Bloklı imaratlar, suw ótkiziw, kanalizaciya, ısıtıw hám jaqtılandırıw úskeneleri ushın armatura hám bekkemlew tovarları	1 188,7	224,4
Hár qıylı tayar buyımlar	206,1	47,8
Mebel hám onıń bólekleri, jatar jay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kópshikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	290,3	240,3

2024-jıl yanvar-oktyabr ayları juwmaǵına kóre ĞMDA mámleketlerine 85,0 mln. AQSH dollari import qılınıp, 2023-jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 9,7 % máртеge kóbeydi.

ĞMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERINEN TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASI

(yanvar-oktyabr ayları, úlesi, % te)

2024-jıl yanvar-oktyabr aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasınıń 42 mámlekettiń tovar hám xızmetler importın ámelge asırdı. Iri sherik-mámleketler (Rossiya, QXR, Litva, Túrkiya, Qazaqstan, Koreya Respublikası, Belarus hám BAÁ) jámi importıń 85,2 % ti quradı.

RESPUBLIKA IMPORTÍNDÁ TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDİŇ ÚLESİ (2024-jıl yanvar-oktyabr ayları, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN SHERIK MÁMLEKETLERDEN ÁMELGE ASÍRĞAN IMPORT KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI (yanvar-oktyabr ayları, jıllar kesiminde)

Mámleketler	Mıń AQSH dolları		Ósim pátleri, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵandaǵı, ornı	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Rossiya	32452,2	56637,5	71,1	174,5	2	1
QXR	36923,3	36713,8	54,5	99,4	1	2
Litva	1370,3	32007,4	46,7	2335,8	15	3
Túrkiya	2924,4	24800,0	43,5	848,0	11	4
Qazaqstan	28614,5	15843,4	167,3	55,4	3	5
Germaniya	3059,8	14148,2	300,7	462,4	10	6
Koreya Respublikası	18748,3	10528,2	83,4	56,2	4	7
Belarus	10776,6	8715,1	334,3	80,9	5	8
BAÁ	6861,4	5299,3	136,5	77,2	6	9
Estoniya	1578,7	4569,8	84,6	289,5	14	10
Qatar	4783,8	4139,6	189,2	86,5	7	11
Birlesken patshalıq	2077,1	4071,6	75,6	196,0	12	12
Chexiya	99,2	2704,4	63,4	2727,2	31	13
Italiya	565,6	2487,4	205,7	439,7	25	14
Qırǵız Respublikası	4464,3	2187,7	148,9	49,0	8	15
Túrkménstan	1134,5	1561,8	114,4	137,7	17	16
Avstriya	565,7	1133,5	103,4	200,4	24	17
Niderlandiya	575,4	871,6	71,6	151,5	21	18
Iran	723,1	860,7	76,4	119,0	19	19
Shvesariya	1177,8	851,9	215,7	72,3	16	20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN RAYONLAR KESIMINDE IMPORTÍ

(2024-jıl yanvar-oktyabr ayları)

	Мiń AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Ulesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	234 384,2	137,8	100,0
Nókis q.	110 245,7	156,0	47,0
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	1 320,6	43,4	0,6
Beruniy	3 174,2	95,3	1,4
Bozataw	171,4	88,2	0,1
Qaraózek	1 402,0	21,6	0,6
Kegeyli	2 980,9	185,4	1,3
Qońırat	19 627,0	277,5	8,4
Qanlıkól	2 133,1	115,4	0,9
Moynaq	3 812,0	20,4	1,6
Nókis	17 398,0	668,7	7,4
Taqıyatas	8 390,5	69,1	3,6
Taxtakópir	1 176,4	617,4	0,5
Tórtkúl	24 996,4	103,0	10,7
Xojeli	4 887,5	49,0	2,1
Shımbay	2 971,5	47,8	1,3
Shomanay	538,3	580,4	0,2
Ellikqala	3 704,1	227,5	1,6

Eń joqarı kólem,
mıń. AQSH dolları

47,0 % Nókis q.- 110 245,7

10,7 % Tórtkúl- 24 996,4

8,4 % Qońırat- 19 627,0

Eń az kólem,
mıń. AQSH dolları

0,2 % Shomanay- 538,3

0,5 % Taxtakópir - 1 176,4

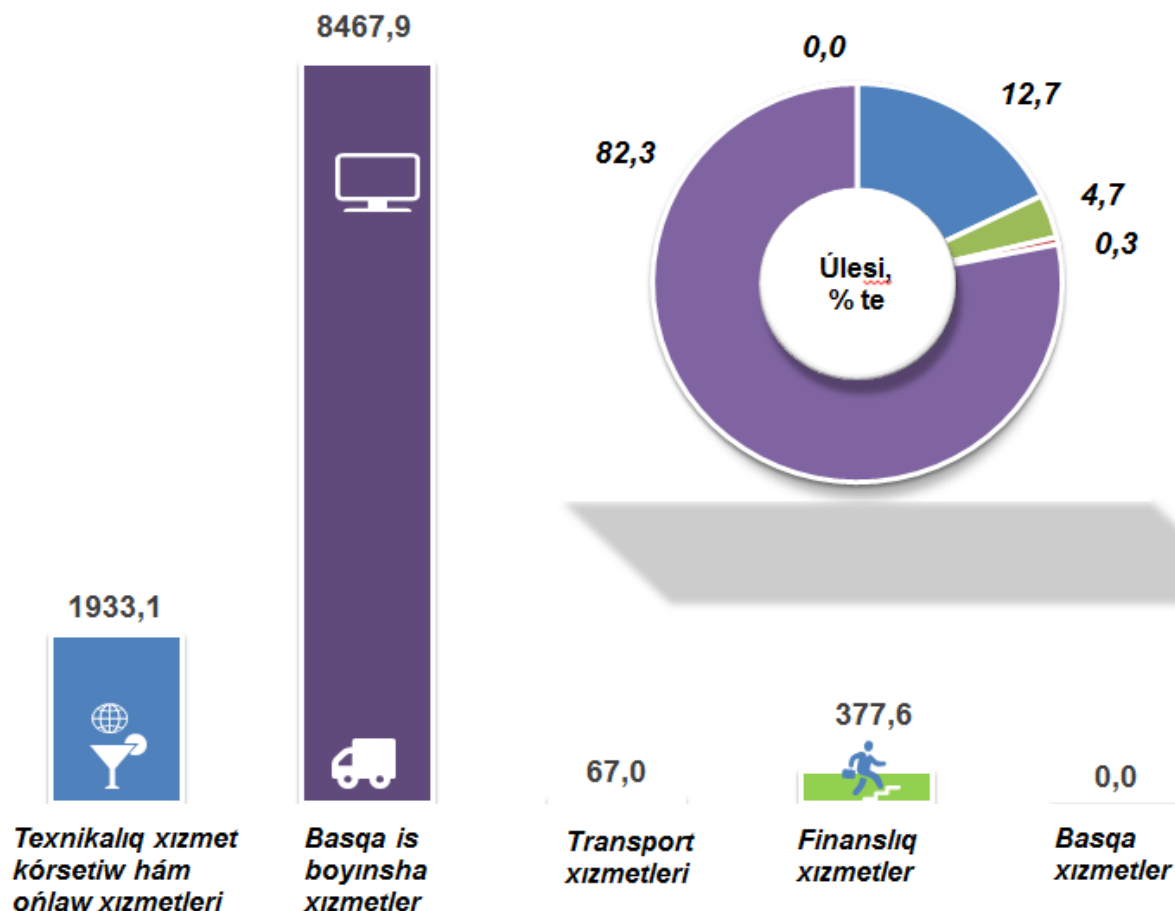
0,1 % Bozataw- 171,4

Respublika importi quramında eń joqarı úlesi Nókis q. 47,0 % i 110 245,7 mıń AQSH dolların, eń tómen úlesin Bozataw rayonu 0,1 % i 171,4 mıń AQSH dolların quradı.

XÍZMETLER IMPORTÍ QURAMÍ

(2024-jıl yanvar-oktyabr ayları, úlesi, % te)

2024-jıldıń yanvar-oktyabr ayları juwmaǵı menen xızmetler importı kólemi 10 845,7 miń AQSh dolların yaki jámi import kóleminiń 4,6 % in quradı hám ótken jılǵa salıstırǵanda 73,1 % in quradı. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri (17,8 %), basqa is boyınsha xızmetler (78,1 %), finanslıq xızmetler (3,5 %), transport xızmetleri (0,6 %), telekommunikaciya, kompyuter hám xabar xızmet kórsetiw xızmetleri (0,0 %) nen ibarat boldı.